

BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET

Børne- og Undervisningsudvalget
Christiansborg

Svar på alm. del – spørgsmål 318

I brev af 4. juni 2025 har udvalget efter ønske fra Christina Olumeko (ALT) stillet mig følgende spørgsmål:

24. juni 2025
Sagsnr.: 25/17104

Alm. del – spørgsmål 318:

"Med aftalen om en ny erhvervs- og professionsrettet ungdomsuddannelse (epx) skærpes adgangskravene til de treårige gymnasiale uddannelser (stx, hhx og htx). Fra 2030 vil det kræve et karaktergennemsnit på mindst 6,0 i både de afsluttende standpunktskarakterer og de lovbundne prøver for at opnå retskrav på optagelse. Det fremgår samtidig af aftalen, at det fortsat skal være muligt at blive optaget via en centralt stillet optagelsesprøve, dog med et fagligt niveau svarende til det skærpede adgangskrav.

I BUU alm. del – svar på spørgsmål 246 oplyser børne- og undervisningsministeren, at der i 2024 var 2.277 unge til mindst én optagelsesprøve til en gymnasial uddannelse. Kun 40 pct. af disse bestod prøven. Blandt de ansøgere, der havde et karaktergennemsnit på mindst 6,0, var det kun 42 pct, der bestod. Det rejser spørgsmål om, hvorvidt sværhedsgraden i den nuværende optagelsesprøve reelt afspejler det faglige niveau, som karakterkravet på 6,0 er udtryk for.

Da adgangsvejen via optagelsesprøve potentielt får større betydning, i takt med at karakterkravet skærpes og målgruppen ændres, er det afgørende, at prøven udvikles og justeres på et solidt og gennemsigtigt fagligt grundlag. Det er samtidig væsentligt, at vi som samfund har viden om, hvordan det går de elever, som optages på baggrund af optagelsesprøven – både af hensyn til elevernes trivsel og progression og for at sikre kvalitet og sammenhæng i uddannelsessystemet.

- Hvordan forholder ministeren sig til, at 58 pct. af ansøgere med et karaktergennemsnit på mindst 6,0 ikke består den nuværende optagelsesprøve, i lyset af at optagelsesprøven fremover skal have et skærpet fagligt niveau svarende til det nye adgangskrav?
- Hvad er ministerens målsætning for sværhedsgraden i den kommende optagelsesprøve med et højere fagligt niveau, og hvilken andel af ansøgere forventes at kunne bestå prøven fremover?

- Vil ministeren sikre, at data om ansøgere til stx, hhx og htx, der har været til optagelsesprøve, stilles til rådighed for Danmarks Statistik, så der kan foretages registeranalyser af, hvordan det går de elever, som optages via optagelsesprøven?"

Svar:

Ansøgere til de treårige gymnasiale uddannelser, der ikke opfylder alle forudsætningerne for at opnå retskrav på optagelse, har i dag mulighed for at blive optaget via en centralt stillet optagelsesprøve og en efterfølgende optagelsessamtale.

Den centralt stillede optagelsesprøve afspejler kravene i folkeskolens afgangseksamen med særligt fokus på de krav, der stilles for at kunne gennemføre en gymnasial uddannelse. Opgaverne i prøven er enkeltfaglige opgaver inden for hvert af fagene dansk, matematik, engelsk og fysik/kemi. Opgaverne udformes og bedømmes på en sådan måde, at de tester, om ansøgerens niveau svarer til karakteren 4 ved folkeskolens afgangseksamen i de respektive fag.

Optagelsesprøven udarbejdes af opgavekommissioner, der består af meget erfarne undervisere fra gymnasiet og folkeskolen. Dette er for at sikre, at det faglige niveau svarer til karakteren 4 ved folkeskolens afgangsprøve i fagene, og at valget af opgavetyper både matcher fagene i folkeskolen, og at de også er relevante for de krav, der stilles i fagene ved de gymnasiale uddannelser. Opgavevalg og det faglige niveau kvalitetssikres jævnligt af Styrelsen for Undervisning og Kvalitet.

På baggrund af tilbagemeldinger fra censorerne i forbindelse med bedømmelsen af besvarelserne fastsætter Børne- og Undervisningsministeriet bestå-grænserne for den enkelte optagelsesprøve. Er der enkelte opgaver i en optagelsesprøve, der er falder anderledes ud end forventet, justeres bestå-grænserne herefter, sådan at det faglige niveau sikres for den enkelte optagelsesprøve.

Der kan være mange forskellige årsager til, at ansøgere, der får et karaktergennemsnit på over 6,0 i de lovbundne prøver, indkaldes til en optagelsesprøve. Det kan fx dreje sig om ansøgere, der ikke opfylder den faglige forudsætning om at opnå et karaktergennemsnit på mindst 5,0 i deres standpunktskarakterer. For disse ansøgere gælder det, at de tilbydes en optagelsesprøve på et tidspunkt, hvor det endnu er uafklaret, om de vil kunne opnå retskrav på optagelse ved at opnå et karaktergennemsnit på mindst 6,0 i de lovbundne prøver, eftersom de lovbundne prøver og bedømmelse heraf først er afsluttet, efter karaktergennemsnittet for standpunktskaraktererne er kendt. En sådan ansøger vil derfor evt. kunne opnå retskrav på optagelse, selvom ansøgeren ikke består optagelsesprøven.

Det er Børne- og Undervisningsministeriets vurdering på baggrund af data, at de 58 pct. af ansøgerne med et karaktergennemsnit over 6,0 i de

lovbundne prøver, der ikke har bestået optagelsesprøven, jf. tabel 2 i svaret på BUU alm. del – spørgsmål 246, overvejende er ansøgere, der var indkaldt til optagelsesprøven, fordi de ikke var vurderet uddannelsesparate, herunder ikke opfyldte forudsætningen om et karaktergennemsnit på 5,0 i standpunktskaraktererne. For så vidt angår disse ansøgere, viser Børne- og Undervisningsministeriets tal også, at ca. 80 pct. af ansøgerne efterfølgende blev optaget på en treårig gymnasial uddannelse.

Med *Aftale om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse* af 18. februar 2025 er aftalepartierne enige om, at hhx, (htx) og stx skal være for de unge, der har de faglige forudsætninger og motivationen for at gennemføre disse uddannelser og på sigt en videregående uddannelse. Aftalepartierne er derfor enige om, at det ikke blot er karakterniveauet i forhold til at opnå et retskrav på optagelse, der skal skærpes, men tillige karakterniveauet i optagelsesprøven.

Det følger således af aftalen, at det fortsat vil være muligt at blive optaget via en optagelsesprøve, men at det faglige niveau i prøven skærpes svarende til det skærpede karakterkrav på 6,0. På denne måde sikres det, at ansøgere, der optages via en optagelsesprøve, har det ønskede faglige niveau på lige fod med de ansøgere, der opnår retskrav på optagelse.

Det er ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere, hvilken andel af ansøgerne, der efter skærpelse af det faglige niveau i optagelsesprøven, forventes at bestå prøven. Det skal ses i sammenhæng med, at det ikke er muligt at vurdere, hvilke ansøgere, som i forlængelse af det skærpede adgangskrav, vil forbedre deres faglige niveau i 9. klasse og dermed ikke vil skulle til optagelsesprøve, og hvilke ansøgere der fremover forventes at skulle optages via en optagelsesprøve.

Data om ansøgere, der har været til optagelsesprøve, er i dag ikke en del af BUVM's faste statistikberedskab, som stilles til rådighed for eksterne analyser og forskere – typisk via Danmarks Statistik. Data anvendes ad hoc internt i BUVM til analyser, herunder besvarelse af fx spørgsmål fra Folketinget. Der er ikke på nuværende tidspunkt planer om at ændre herpå.

Med venlig hilsen

Mattias Tesfaye